

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Beslutningsforslaget indebærer, at emballageafgiften på mælke-, saft- og juicekartoner afskaffes.

Forslagsstillerne vil med forslaget fastslå, at miljøafgifternes formål først og fremmest er at beskytte naturen, ved at befolkningen ændrer adfærd. Det må betragtes som et underordnet spørgsmål, om afgifterne giver et provenu til staten, og hvor stort dette er.

I FFL 1992 gives følgende bemærkning til hovedkontoen om miljøafgifter: »Hovedkontoen omfatter en række miljø- og ressourceafgifter, der har til formål at fremme en mere miljøbevidst og mindre resourceforbrugende adfærd.«

Miljøafgifter bør altså primært være miljømæssigt begrundet, hvilket også er tilfældet for de fleste emballageafgifters vedkommende. Dette gælder dog ikke afgiften på engangsemballager til mælke-, saft- og juiceprodukter.

En forudsætning for, at afgifter kan virke adfærdregulerende, er naturligvis, at der er mulighed for at vælge et andet tilsvarende, men mere miljøvenligt produkt og dermed ændre adfærd. Det er ikke tilfældet her, da det ikke er muligt at købe mælkeprodukter i andet end engangsemballage. For saft- og juiceprodukternes vedkommende forekommer stort set kun en teoretisk mulighed for at ændre adfærd.

Forslagsstillerne vender sig mod disse afgifter, da de ikke har et adfærdregulerende element i sig. De begrænser alene forbrug af sundhedsrigtige drikke, og de er en ekstraskat på storforbrugere, f.eks. børnefamilier.

Forslaget må derfor ses som en præcisering af, hvordan miljøafgifter skal udformes for at være et godt miljøpolitisk styringsmiddel. Da det må formodes, at afgifter på miljøområdet også i fremtiden vil være et anvendt styringsmiddel, er denne justering af nuværende afgifter nødvendig for at undgå, at miljøafgifter i fremtiden bruges til at indføre en ekstraskat.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad pkt. 1

Afgiften på saft- og juicekartoner blev i 1988 sat væsentligt op. Provenuet fra afgiften på engangsemballager til saft- og juicekartoner udgør efter branchens skøn ca. 85 mio. kr.

Afgiften på mælkekartoner blev indført i 1988. Provenuet fra afgiften på engangsemballager til flydende mælkeprodukter udgør ca. 80 mio. kr. pr. år.

Der har i en årrække været arbejdet med et forsøgsprojekt om at indføre et returflaskesystem for mælkeprodukter. Årsagen til, at § 2 a kom med i loven om afgift af visse detailsalgspakninger (jf. lovbekendtgørelse nr. 616 af 14. oktober 1988), var netop, at der på dette tidspunkt blev arbejdet på at få indført et returflaskesystem. Det projekt er nu opgivet, da miljøgevinsten ved en sådan ordning vil være tvivlsom. På den baggrund har ministeren ikke fundet det realistisk at gå videre med forsøgsprojektet. En vigtig forudsætning for beslutningen om at indføre afgiften er således faldet bort, hvorfor det må anses for rimeligt at fjerne den.

Ad pkt. 2

Forslagsstillerne har en positiv holdning til adfærdregulerende miljøafgifter. Derfor foreslås det, at afskaffelse af afgifterne på mælke-, juice- og saftkartoner sker ved at øge følgende afgifter: Afgiften på engangsservice (jf. lov nr. 834 af 21. december 1988) øges til et niveau, der vil give et ekstra provenu på ca. 80 mio. kr. Afgiften på råstoffer (jf. lov nr. 838 af 19. december 1989) øges til et niveau, der giver et ekstra provenu på ca. 50 mio. kr. Afgiften på affald (jf. lov nr. 838 af 19. december 1989) øges til et niveau, der giver et ekstra provenu på ca. 35 mio. kr.